Ilmub 2 korda nädalas kolmap. ja laupäeval.
Toimetus ja talitus Jõhvis Turuplats Nr. 1. Kõnetraat nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.
Kuulutuste hinnad: veeru millimeeter kuulutusküljel 3 snt. eesküljel 10 senti, tekstis 12 senti.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Üksik number 5 senti.
Tellimishind postiga: 1 kuu —40 senti, 3 kuud 125 senti, 6 kuud — 230 senti ja aastaks —450 snt.
Välismaale poole kallim.
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 87 (436). Jõhwis, kolmapäewal, 14. septembril 1932. a. III. aastakäik

Kino „KOIT"
Kõnetraat 2—44.
Algus ärip. kell 5 õht., pühapäev. kell 3 p. l.
Pääsetähed 10—50 s. Kassa avatud pool tundi enne algust.

Viimased päevad. Kuulus Ungari lauljanna Gitta Alpar ja populaarsem Saksa näitleja Gustav Fröhlich nende esimeses ühises helifilmis
„Ungari ööd"
(Gitta avastab oma südame). Kunstiline suurteos Tilde Försteri käsikirja järele.
Tulemas hooaja suurimad löökfilmid: Marlene Diedrichi ja Clive Brooki osav. „Schanghai ekspress". Kinematografra ime, maailma suurfilm „Trader Horn". Franz Lehari kuulsaim operett „Valsi muinasjutt". „Nahkhiir" Ivan Petrovitschi ja Anny Ondraga.

„Elule on antud tagasi hulk noori..."

Linnalastekodu uus maja awati pidulikult.

Hulk külalisi, palju terwitusi.

Pühapäewal kell 3 p. l. toimus Narwa linnalastekodu uue hoone pidulik awamine.

Kaserohelisega ehitud awarasse majja kogunes aktuse aluks rohkelt külalisi — hoolekande- ja omawalitsustegelasi wäljaspoolt Narwat ja kohapealt. Teiste hulgas olid ilmunud end. sotsiaalminister L. Johanson, Wiru maawalitsuse abiesimees Kiiwer, Rakwere linnapea Awikson, Narwa linnawolikogu juhataja J. Hansing, wolikogu liikmed peaaegu terwes koosseisus, seltskondlike organisatsioonide esindajaid j. t.

Uue maja õnnistamise waimulikku talitust toimetasid praost J. Jalajas ew.-luteri- ja preester Anderson ap.-õigeusu kommete kohaselt. Wargsi pühkis mõnigi lastekodu noorest kaswandikest laugele weerenud pisara, kui kõneldi „kurwa kodust ja waeslapse warjupaigast", mis peab asendama mahajäetuile isahoole ja emaarmastuse.

Lühikese ülewaate uue hoone ehitamisest andis hoolekandenõunik J. Metsatalu. Uue maja soetamise hoolekandeasutiseks otsustas linnawolikogu 1927. aastal, millal wõeti wastu eelarwe ja põhimõtted hoolekande teostuse kohta 8 aastaks. Maja ehitamisele asuti 1929. aastal ja nurgakiwi pandi septembris 3 aasta eest. Hoone oli mõeldud alul wanadekoduks, kuid Pun. Risti lastekodu ärawiimisega Narwast tekkis linnal hädaline wajadus suurema ja ajakohasema lastekodu järele. Uue maja ehitamine lastekodu jaoks käis linnale üle jõu ja nii walmisehitatud maja wanadekodu asemel sai lastekoduks. Maja läks maksma 11½ milj. senti, sellest toetusena riigilt saadi 7 milj. 600 tuhat senti, ülejäänud osa andis linn oma käest. Ruumid, mis on püütud ehitada otstarbekalt ja nõuetekohaselt, wõimaldawad lastekodus pidada wähemalt 100 last.

Linnapea J. Luts lühida kõnega kuulutas siis lastekodu uue maja awatuks. Maja wardasse tõmmati lehwima riigilipp. See sündis parajasti tugewa wihmasaju ajal.

Seejärele lastekodu laulukoor laulis nobedasti „Kus on kurwal kodu..." ja lastekodu juhataja F. Böckler rääkis neist ülesannetest, mis on lastekodul täita uues majas.

Weel mitmesuguseid ettekandeid lastekodu wanemailt kaswandikelt, laulukoorilt ja mudilastelt, järgnesid terwitused. Neid oli üsna rohkelt ja üldiselt toonitati, et lastekodu on annud elule tagasi hulk noori. Ühiskonna huwis on, et neist kaswakšid elu jaatawad ja elu ehitawad inimesed.

Suusõnal terwitasid: linnawolikogu juhataja J. Hansing, Wiru maawalitsuse nimel Kiiwer, Rakwere linnapea H. Awikson, end. sotsiaalharidusminister L. Johanson, end. Narwa linnapea J. Hermann, Orlowi nimelise linna lastekodu end. kaswandikude nimel praegune 3. wene algkooli juhataja Iwanow, G. Matto „Wõitleja" poolt, K. Maasik kaitsemalewa poolt, T. Käbin 4. eesti algkooli poolt, pr. Puusepp Narwa naiskodukaitse poolt, emigrantide Eesti komitee esindaja Sobelew, Wene gümnaasiumi juhataja S. Dobroshewski, Punase Risti Narwa osak. esindaja Kresla, „Põhja Eesti" toimetuse poolt L. Grandberg ja „Põhja Kodu" toimetuse poolt M. Ambos, praeguste lastekodu kaswandikude esindajad j. t.

Telegrammiteel olid saatnud terwituse sotsiaalharidusminister J. Hünerson, Tallinna ja Wiljandi linnapead, kol. Triik, Wigastatud sõjameeste ühingu Narwa osakond, Lutheri lastekodu Tallinnast, Kreenholmi manufaktuur, kohalik saksa kogudus j. t.

Aktuse järel külalised tutwusid lastekodu uute ruumidega. Rõõmus, walge maja on seatud hoolikalt sisse ligemale 100 lapse eluasemeks ja paistis, et neil mudilastel on seal hea kaswada seltskonna hoolel tublideks riigikodanikudeks ja tööarmastajateks inimesteks.

Pärast ruumidega tutwumist külalised paluti teelauda, mis oli kaetud lastekodu awaras söögisaalis. Teelauast wõttis osa üle 100 külalise.

Kangelaste aupäev Kohtla-Järvel

Pühapäeval avati mälestussammas Järve küla all langenud vabadussõjalasile.

Pühapäewal toimus Kohtla-Järwel Kalewi malewa wabadussõja kangelaste mälestussamba awamine, mis kohapeal kujunes suurimaks pidupäewaks. Mälestussamba awamise rongikäigust wõtsid osa 4. ütsik-jalawäe pataljoni 1. kompanii, Kalewi malewa kaitseliidu 1. kompanii orkestriga, kaitseliidu Jõhwi malewkond, kohalised tuletõrje-seltsid ja organisatsioonid. Kell 11 hommikul kaitseminister Kerem wabastas mälestussamba kattešt. Waimuliku talituse pidasid Rakwere loguduse õpetaja ja preester Männik. Mälestussambale asetasid pärgi wabariigi walitsuse nimel kaitsemin. Kerem, wabadussõjaaegne Kalewi malewa patarei ülem kapt. Tõnson kalewlaste ühingu ja wabadussõjalaste liidu kesknhatuse nimel. Peale selle pandi pärgi Kalewi malewa pataljoni, Kalewi malewa kaitseliidu kompanii ja teiste Wiru malewate poolt. 1. diw. ülem kindr. A. Tõnisson andis ülewaate lahingu käigust ja kalewlaste teeneteest wabadussõjas, kriipsutades eriti alla Jõelehtme lahingut 16. jaan. 1919. a.

Pidüpäew lõppes Kohtla-Järwe rahwamajas kell ½2 p. l. piduliku lõunasöögiga, millest wõttis osa üle 300 isiku.

„Kalev"—„Võitleja" 4:1 (1:0).

Läinud pühapäewal wõistlesid jalgpallis Narwa linnaspordiwäljal liiduklassi esiwõistluste 2. sarjas Tallinna „Kalew" ja Narwa „Wõitleja", mis lõppes tallinlaste wõiduga 4:1, poolaeg 1:0.

„Wõitleja" walis mängupoole alla tuult ja päikest. Mäng alul oli enamwähem tasawägine, kuid „Wõitlejal" puudub kõige kiuste ikka see „paras mees", kes oleks wõimeline palli wärawasse toimetama. 18. minutil „Kalew" saawutas esimese wärawa, millega mindigi poolajale. Teisel poolajal hakkab „Kalew" peale suruma.

Tuul soodustas pressi. Ja kolmandal minutil paniwad kalewlased teistkordselt sahisema „Wõitleja" wõrgu. Wahekord 2:0. Kolmas wäraw järgnes sama kiirelt k. p. Kalwi peast tagasi põrganud pallist ning seejärgi neljas, mis jäigi wiimaseks „kuiwaks wärawaks". 35. minutil „Wõitlejal" õnnestus saawutada auwäraw kornerist—suminaga. Tulemusega 4:1 mäng lõpebki.

Wahekohtunikuna R. Kalugin oli nõrk.

Hokiklubi sai 6 „kuiva".

Pühapäewa hommikul kell 11 Tallinna staadionil eesti esiwõistluste sarjas peetud Tallinna „Spordi" ja Narwa hokiklubi jalgpalliwõistlus lõppes 6:0 (4:0) „Spordi" eduks.

Segas perekonnatüli vahele.

Selle eest sai mehe käest loogaga peksa.

Rahukogus puldi taga erakaebajana seisab wäike jässakas talutaat. Kaebealust pole kohtusse ilmunud. Pawel Larionow, nii on erakaebaja nimi, on saanud oma peremehe Johannes Kiwili käestpeksa. Asi oli rohukohtuniku juures kord harutusel. Erakaebaja seletab, et ta elanud kaasüürilisena J. Kiwili juures, teinud korralikult oma igapäewast tööd ja olnud „omas leiwas". Ühel päewal ta kuulnud J. Kiwili elamust naisterahwa kisa. Hetk hiljem joosnud majast wälja juure kisaga J. Kiwili naine, juuksed sassis, wana Kiwil ise taga järele. Mõlemad kadusid lähedalolewasse küüni, kust weelgi waljem kisa kostis. Tema joosnud ka siis kohale ja näinud oma „lihase silmaga", kuidas peremees peksis oma naist. Tema hakanud siis hurjutama, et mis sa lolli peaga teed, jäta peks järgi. Sellest peremees wihastanud, haaranud küüni alt looga ja löönud talle pähe ja mitu korda selga, nii et sinised märgid jäänud kehale.

Wigastused olid aga siiski sedawõrt rasked, et ta pidi nädalaks-paariks jääma haiglasse. J. Kiwil palunud, et P. Larionow seletaks haiglas, et ta on kukkunud, sest muidu oleks asi tulnud awalikuks.

Rahukogu, leides, et J. Kiwili süü on küllalt tõendatud, kinnitas rahukohtuniku süüdimõistwa otsuse.

Haruldane vihmavaling Narvas.

Äge pikne, rahesadu ja vali vihmavaling lõhkus linnas ja ümbruskonnas telefoni- ja elektrijuhtmeid, puid ja elamuid. — Linn mattus tihedasse vihmauttu ja- tuisku.

Sadu, millist ei mäleta vanimadki inimesed.

Pühapäewal kell ½3 paiku p. l. käis Narwast ja ümbruskonnast üle haruldaselt tugew hoog äikesewihma rahesajuga, mis kestis ½ tundi. Wihmawalingule seltsis maruline WO tuul, mis mitmel pool linnas ja ümbruskonna waldades katkestas ja loopis segi elektri ja telefoni juhtmeid, murdis puid ja purustas maju. Narwas lõi pikne postimaja elektriseadeldusse, mille tagajärjel Posti tänawal osaliselt lõppes elektriwalgustus. N.-Jõesuus tõusis mõne minuti jooksul merewesi üle plääshi: lained ulatusid kõrgete liiwakallasteni. Tuule kiirus oli 8 palli.

Ilus pühapäewahommik muutus peale lõunat tormiseks ja sajuseks. Tugewa läänetuulega seltsinud pikšewihm ja rahesadu kujunes maruliseks weemölluks. Tuul sasis puid ja maju, tänawarentslites woolas wett ojadena. Poole tunni jooksul sähwis peaaegu wahetpidamata wälku. Isegi wanemad inimesed ei mäleta Narwas seesugust tugewat wihmawalingut. Tänawad olid lausa hallid sajust, nii et kümmekonna meetri peale ei näinud midagi. Tormi ajal lakkas telefon osaliselt töötamast Narwas ja ümbruskonnas, kuna

pikselöögid olid hulgaliselt põletanud läbi telefoniabonentide aparaatide pikšekaitsed

ning maru oli purustanud traate. Narwa — N.-Jõesuu wahelisel telefoniliinil katkes juhtmeid tuules murdunud puu pealelangemisel. Narwa wallas pikne lõi piiriwalwe telefoniaparaati. Wäikülа ja Eesti-Ingeri wahelise telefoniliini läheduses murdusid marus puud, purustades juhtmeid. Weel esmaspäewa hommikul kella 10 ajal ei saanud telefoniühendust Eesti-Ingeriga. Pikne rikkus mitmel pool ka elektriseadeldust. Tormi ajal katkes elektriwool osaliselt Narwas, Posti tänawal, kuna

pikne oli tabanud postimaja elektriseadeldust.

Linna tapamaja juures torm purustas elektriliini mitmest kohast, samuti Peetri alewis ja Jaanilinnas. Telefoni ja walgustusliinide parandustööd linnas wiidi kiires korras läbi.

N.-Jõesuu mererannal uhtusid hiigellained wihmawalangu ajal pläšh üle, kuid jällegi nagu imekombel jäpüsima ranna reklaamtorn.

Mäetaguse wallas, Mäetaguse asunduses torm wiis ära talulauda katuse. Waknarwas pääsesid kümmekond sõudepaati suure lainetuse tõttu kaldast lahti ja kanti järwele. Osa paate jäi kadunuks.

Jõhwi wallas

süütas pikne kolm heinakuhja,

kuid wihmawaling kustutas kohe tule.

Auwere-Joala wallas, Skarjatinas ja Toilas pole maru ega pikne kahju sünnitanud.

Narwas, peale telefoni- ja elektriliinide rikete, torm tegi kahju eriti äärelinnaosades, wiljapuuaedades. Samuti maru murdis mitmel pool aedu ja alleede puid.

Öösel apteegid.

Kuni 12. septembrini on Narwas öösel Jõ. Lusti apteegis, Suurel tän.; 13.—19. septembrini on öösel Peetri apteegis, Peetri platsil. — N.-Jõesuus on öösel alewi apteegis, Wabaduse tän., ja Jõhwis — Jõhwi alewi apteegis, Turuplatsil.

Lauljaid,

raudteelaste ühingu liikmeid, palutakse ilmuda kolmapäewal, 14. sp. kell ½9 õht. „Ilmarise" lauluproowile.

„Linda" mängis wilki.

Reedel, kell 5 õhtul kohtasid linna spordiwäljal jalgpallis „Wõitleja" II ja „Linda" meeskonnad. Mäng lõppes wõigiga 2:2. Wahekohtunikuks oli Kodaniberg.

Naiskodukaitslaste vandetõotus.

Jõhwi patarei naiskodukaitsele jagati walgeristid.

Pühapäewal Jõhwi patarei naiskodukaitse andis alewi kirikus wandetõotuse, millele järgnes kaitseliidu malewkonna staabi ruumes ühine kooswiibimine, kus malewkonna pääliku kol. Waheri poolt anti walgeristid Jõhwi patarei esinaisele pr Säkile, toitlusosakonna juhatajale pr. Rummelile ja pr. Sarapile.

Kuritegevus õitseb.

Läinud augustikuu jooksul on Narwa kriminaalpolitsei piirkonnas toime pandud 119 kuritegu, mille järele kahjusumma tõuseb 261.387 kr. 49 sendini. 119 kuriteost on kriminaalpolitseil korda läinud selgitada 58 kuritegu, mille järele kahjusumma on 253.972 kr. 92 s. Sama kuu jooksul on weel eelmiste kuude kuritegusid selgitatud 15, mille järele oli kahjusumma 783 kr. 19 s. Wahi alla wõeti 12, läbiotsimisi toimiti tagajärjega 20 ja tagajärjeta 22 ning otsitawaid leiti 12 isikut.

Rannakratt tabati.

Möödunud suwel warastati Narwa-Jõesuu suwitajailt mereerannas asju ja riideid. Nüüd on Narwa kriminaalpolitseil korda läinud kindlaks teha, et wargaks on olnud Wiktor Reijo, kes elab Narwa wallas. Reijo juures läbiotsimisel saadi ka osa warastatud asju kätte.

Narwa kohus sõidab Waknarwa ja Skarjätina.

Narwa 2. jaoskonna rahukohtuniku kohtuistungid peetakse Skarjatinas 27., 28. ja 29. sept. ja Waknarwas 30. sept. ja 1. oktoobril. Wiie päewa jooksul tuleb arutuse alla 100 asja ümber.

Skaudid said uue kodu.

Pühapäewal kell 5 p. l. awati pidulikult Narwa skautide malewa uus kodu, mis asub Hermani tän. nr. 3, linna puusilla otsas.

10 uut pärijat Narwas.

10. septembril kinnitati Narwa 2. jaoskonna rahukohtuniku poolt pärandajate: Anton Männimäe (end. politseikomissar), Ado Remmeli, Pauline Roode, Karl Grünthali, Wassa Wersšowi, Johan Tulpi, Jakob Soppe, Aleksander Hansopoiki, Natalie Borisowi ja Anna Nadsonowi waranduste peale pärijad pärisõigustesse.

Naiskodukaitse

Narwa osak. liikmeid palutakse teisipäewal, 13. sp. kell 20 malewa staapi läbirääkimistele rongikäigu asjus langenud sõdurite kalmistule.

Õunteuputus Narwa turul.

Wiimaste päewade jooksul on Narwa turule haruldaselt palju õunu müügile toodud. Õunte hinnad ei ole kõrged: kilo maksab 7—40 sendini.

Kontramargid kerjustele.

Wiletsus Budapestis on wiimasel ajal kohutawalt kaswanud. Praegu arwatakse seal olewat umbes 200.000 inimest, kel puuduwad elatiswõimalused. Linnawalitsus on otsustanud wälja anda kontramargid 10, 20 ja 50 sentiimi suuruses, et selgitada hädaliste arwu. Need kontramargid lastakse müügile, ja igaüks, kes tahab anda almust, wõib osta selle ja anda kerjusele.

Ent kontramarke wahetatakse rahaks ainult politseijaoskondades. Selletõttu on iga kerjus sunnitud ilmuma politseisse, mis hõlbustab hädaliste kontrollimist.

200.000 töölist streigib.

Inglise tekstiiltööstuse piirkonnas Lancashire's alustas 200.000 puuwillakangrut streiki. Kuna seni ei tööwõtjad ega tööandjad pole tahtnud alustada läbirääkimisi, tuleb nähtawasti arwestada streigi kauema kestwusega.

Pildil rühm streikiwaid töölisi Blackburnis.

Narwas 700 last toitlustusele.

Tööpuudus linnas kaswab. — Laste toitlustamine algab 1. okt. 500 töötut kogu-konna toita.

Linnawalitsuse esildis ministeeriumile.

Linna hoolekandeosakond pööras linnawalitsuse poole esildisega, et linnawalitsus ministeeriumi ees astuks samme puudustkannatawate laste ja töötute toitlustamise alustamiseks riigisummade arwel.

Sügise tulekuga töötute arw Narwas on üsna kiiresti hakanud kaswama. 5. septembriks linnatööbörsis oli registreeritud juba 369 tööta inimest, läinud aasta 140 wastu. Töötaoleku all, mis tänawu märksa ulatuslikum mullusest, kannatawad eriti lastega perekonnad. Piiratud hoolekandesummadest ei jatku ka kõige hädalisemate abitarwitajate rahuldamiseks ja nii on paratamatu, et puudustkannatawate laste ja töötute toitlustamisega tänawu tuleb alata waremalt kui läinud aastal. Ka wajawad paljud puudustkannatawad perekonnad toetust korteriüüri tasumiseks.

Kawa järele laste toitlustamine algaks 1. oktoobril ja kestaks 15. maini t. a. Toidule wõetaks 700 last, milleks läheks waja 15.890 krooni ja 30.721 kg. rukist (158.900 toidupäewa). Läinud aastal ministeeriumi poolt oli lubatud wõtta toitlustamisele 526 last. Keskmiselt said toitu 575 last, üldse aga 888 last (98.59 toidupäewa). Laste toitlustamine algas alles 7. detsembril, millega ka seletataw wäike toidupäewade arw.

Töötute toitlustamine kawa kohaselt algaks 1. nowembril ja kestaks 15. maini. Toidule jääks 500 töötut 196 päewaks (98.000 toidupäewa), milleks läheks waja toetust 6860 krooni, peale selle 18.947 kilo rukist. Läinud aastal oli toitlustamisel keskmiselt 300 töötut, üldse aga said toitu 882 töötut (36.135 toidupäewa). Toitlustamine algas 23. detsembril.

Üüriraha tasumiseks wajaks toetust 300 perekonda 3 kuu kestel, iga perekond 7 krooni kuus, mis teeks wälja 6.300 krooni.

Linnawalitsuse otsuseid.

Kalewiwabriku kino lõbustusmaksu alla. Kalewiwabriku tööliste nõukogu pööras linnawalitsuse poole palwega, et rahwamaja kino wabastataks lõbustusmaksu alt. Palwe jäeti tagajärjeta.

Kalmistule taheti uut maatükki juure. Peetri koguduse nõukogu pööras linnawalitsuse poole palwega, et kalmistu laiendamiseks linn wõimaldaks kogudusele kalmistu tagant 820 ruutsülla suuruse maatüki omandamist. Tähendatud maatükk ei wasta aga kalmistute kohta käiwa sundmääruse nõudmistele (ei asu wastawas kauguses elamutest ja weekogudest), ka wõimaldab praegune kalmistu matmispaikasid weel mõnekskümneks aastaks. Palwe jäeti tagajärjeta.

Linn ei kasutanud ostu-eesõigust. Willem Waher-Siidale lubati müüa tema obrokikrunt, mis asub Narwa-Jõesuus, Taali Eljasele.

Lõbustusmaksuga ja lõbustusmaksuta. Tartu „Wanemuise" kewadised külasetendused Narwa teatris wabastati lõbustusmaksust. Lõbustusmaksust wabastati weel ÜENÜ Narwa osakonna kontserdid ja etendused „Ilmarises" ja ÜENÜ Narwa-Peetri osakonna poolt 6. aprillil, 3. mail ja 3. juunil „Ilmarises" korraldatud etendused. — Rakwere „Esto-bandi" tantsuõhtu „Harmoniis" jäeti lõbustusmaksust wabastamata.

Loterii korraldamiseks anti luba: 4. wene algkooli hoolekpgule 4. detsembril, Kreenholmi apostliku-õigeusn koguduse heategewale naiskomiteele 27. septembril.

Uus konditriäri Malmi tänawale. Paraskewa Stock-Ewstawjewile lubati Balti ja Malmi tänawa nurgale awada konditriäri ja kohwik.

Marutaud ei rauge. Kuna marutaudi juhtumid pole raugenud, otsustati nõuda linna piirides kasside ja koerte kinnipidamist weel kuni 28. oktoobrini.

Tuletõrje-päev õnnestus hästi.

Tuletõrje rongikäik tõrwikutega läbi linna. — Pritside demonstratsioon Raekojaplatsil. — Karbikorjandus andis loodetawasti hea sissetuleku.

Üleriiklik tuletõrje päew läinud laupäewal ja pühapäewal õnnestus Narwas ilusa ilma tõttu hästi. Laupäewal ja pühap. korraldati tänawail karbikorjandus, millest wõtsid osa kõik Narwa tuletõrjede organisatsioonide liikmed ja naisgrupi-tegelased. Laup. õhtul kell 8 oli tuletõrje ühine rongikäik tõrwikutega orkestri saatel läbi linna. Rongikäigus liiguti Peetri tuletõrje majja, kus kell 9 algas tuletõrjepidu lawaliste ettekannetega ja jalakeerutusega. Tänawad, kust rongikäik läks läbi, olid rahwast tihedasti täidetud.

Pühapäewal awati tuletõrjepäew jälle karbikorjandusega. Rahwast oli rohkesti tänawail. Kell 12 päewal peeti Raekojaplatsil pritside demonstratsioon, millest wõtsid osa kõik Narwa tuletõrje-seltsid ja komandod täies warustuses. Mitme seltsi tokkulülitatud woolikutega wõeti wett jõest, linnapumbamaja kohalt; waatamata järsule Hermanni tänawa mäele õnnestus see tugewate auto- ja mootorpritside tõttu hästi. Suur osa publikut kogus demonstratsiooni järgima Peetri platsile ja kui ekstsus selgus, oli juba Raekojaplatsil kõik lõppenud. Ilusate ilmade tõttu andis käesolewal aastal tuletõrje karbikorjandus loodetawasti hea sissetuleku.

Narwa maleva valmistub wõistlustele ja manöövritele

Sügisene tegewus- ja õppekawa koostatud.

Neil päewil koostati kaitseliidu Narwa malewa sügisene tegewus- ja õppekawa, millesse kuulub ka osawõtt **üleriiklikkudest ja karikalaskewõistlustest.** Wõistlusi peetakse püha- ja argipäewiti malewkondade laskeradadel: Kalliweres, Jõesuus, Tõrwalas, Skarjatinas ja mujal. Narwas peetakse wõistlused linna lasketiirul.

Pühapäewal, 25. skp. peetakse Narwas kaitseliidu

laskewõistlused

Kreenholmi wabriku rändkarikale, millest wõtawad osa kõik malewkonnad. Karika on wõitnud üks kord Narwa malewkond ja neli korda Waiwara malewkond, kellel karikat on kaitsta wiimast korda.

Kui karikawõistlused wähegi mahti annawad, korraldatakse **malewkondade taktilised õppused** septembris, oktoobris wõi nowembriskuidas ilmad wõimaldawad. Wasta. walt malewa kompaniide asukohale korraldatakse õppused kompaniide wahe liste manöövritena. N.-Jõesuu kompanii peab „lahingu" Meriküla ja Laagna ühiskompanii wastu, Peeterristi — Soldino wastu, Auwere — Waiwara kompanii ja patarei wastu jne. Kaitseliidu Narwa üksuste wäljakutse sügisharjutustele sünnib omawahelise alarmi korras. Harjutused peetakse 3—4 klm. linnast eemal.

Käesolewal sügisel Kiltsis peetawatest Wiru- ja Järwamaa **kaitseliidu maanöövritest wõtab Narwa malewa osa 150 mehega.**

Kaitseliidu Narwa malewa talwine tegewuskawa selgub siis, kui laskewõistlused ja manöövrid on läbi.

Kas röövlid või professorid?

Kuidas Wene tehniline muuseum lagastati.

„Ei röövlid ega ka mitte juhuslikud möödakäijad" — pahandab „Krasnaja Gaseta" — „waid kaks teaduslikku asutust, mille eesotsas seisawad õpetatud mehed, on tükkide kaupa kannud laiali Wene wanima tehnilise muuseumi". Peterburi liiklemisteede muuseumi loeti ühels silmapaistwamaks maailmas oma kollektsioonide hulgalt ja wäärtuselt. Iga aasta külastas muuseumi, mille asutamisest 119 aastat tagasi, 12.000 inimest. „Nüüd see muuseum on aga barbaarselt, hoolimatult laiali kantud, lõhutud", kirjutab „Kr. Gas." sõna sõnalt. „Wäärtuslikud wälisapanekud aeti hunnikusse wankrile, rikuti. Siis tõsteti nad esikuisse, wälisäigukohtadesse ja mujale ruuhunnikuiks".

Liiklemisteede instituut jaotati hiljuti kaheks õppeasutuseks: PSUK ja EMUK. Need Psuk ja Emuk ei suutnudki leppida kokku muuseumi korrashoiu summades ja tegid salomonliku otsuse: jagada muuseum pooleks. Muuseumi juhataja kõik püüdmised, päästa muuseumi terwikuna, äpardusid: Psuk ja Emuk jäid peale, sajaaastane wäärtuslik muuseum häwitati...

Rahaahnus, wihawaen ja walekaebus.

Salaja wiinamüük, mida polnud.

Wiiwikonnas elutsew Joosep Allik oli tõstnud walesüüdistuse Waiwaras elutsewate Semjon Worobjewi ja Ignati Klishewitshi wastu salaja riigiwiinaga kauplemises. Asi oli käesolewal kewadel harutusel Jõhwi jsk rahukohtuniku juures, kes kumbagi karistas aktsiisiseaduse rikkumise pärast 30-kroonise rahatrahwiga ehk maksujõuetusel nädalaajase arestiga. S. Worobjew ja J. Klishewitsh kaebasid edasi. Neil päewil oli see asi Rakwere-Paide rahukogu wäljasõiduistungil Narwas harutusel. Tunnistajate seletusest selgus, et Joosep Allik oli walekaebuse tõstnud wihawaenu pärast. Ta oli omal ajal müünud S. Worobjewile wiis kuhja heinu. Pärast, kui heinahinnad kerkisid, J. Allik palus, et S. Worobjew maksaks ostetud heintele peale S. Worobjew ei olnud sellega nõus. Siis J. Allik omawoliliselt müüs Wiiwikonnas olewad S. Worobjewile kuuluwad heinad teistkordselt piiriwalwele. Loost teatati politseile. Karistuse kartusel J. Allik tõstiski süüdistuse salaja wiinaga kauplemises S. Worobjewi ja J. Klishewitshi wastu, kes peawad Waiwaras õllepoodi.

Rahukogu, peale lühemat nõupidamist, muutis rahukohtuniku otsuse ja mõistis mõlemad kaebealused kohtulikult õigeks. J. Allik aga wõetakse walekaebuse pärast kohtulikule wastutusele.

Mustawee torustiku ehitamiseks ja selle ühendamiseks linna magistraaliga anti luba Kreenholmi prospekt nr. 57 elawale J. Bauerile. — J. Treule, Tulewiku tän. 19, lubati tõsta worstiwabriku lageşid.

Soola ja petrooli tolle ei tõsteta.

Majandusministeerium teatab kuulujuttude puhul, nagu tahetaks tõsta petrooleumi ja soola tolle, et mingit tollitõstmist neilt kaupadelt ei ole oodata ja et ministeerium on walwel igasugu hinnatõusu wastu.

Mees otsib oma naist

Will Ambergi põnewusromaan.

Läks tükk aega mööda, enne kui dr. Kaiserlien sai sõna sekka ütelda. „See on meeldiw juhus, et elate ka just otse selles hotellis", tähendas ta.

„Oh, see ei olegi juhus", kostis Cinon. „Tulin kindla kawatsusega siia."

Kaiserlien waatas küsiwalt professor Cinoni otsa.

„Arwasin nimelt, et kohtan siin üht tuttawat, wõi õigemini üht oma sugulastest. Üks minu õetütreist pidi siin olema oma terwist parandamas ja ma kawatsesin teda külastada. Nüüd aga kuulsin, et ta on juba ammu ära sõitnud. Kuhu, seda ma ei tea."

„Õetütar?" küsis Kaiserlien. „Ei ole wõimatu, et minagi waheşt tunnen teda. Mõne kuu eest nimelt peatusin siin pikemat aega. Kuidas on ta nimi?"

„Nora Tjetjen", kostis professor Cinon. „Kas te tunnete teda?"

2.

Muidugi oleks olnud tore, kui professor Cinon oleks teadnud midagi jutustada Edith Wismuti kohta. Kaiserlien küsis ettewaatlikult, kas Cinon ei tea, kus Edith praegu on. Aga Cinonil polnud sellest aimugi. Ainult tema kahetsus selle üle, et dr. Kaiserlien ja preili Gotron olid lasknud üksteisel silmist kaduda, tundus olewat wõltsimatu.

Läks kaks päewa. Cinon hakkas tegema juttu, et tema sõidab Euroopasse tagasi. Hammeri komisjonist ei olnud weel tükk-tükk kuulda-näha.

Ahmed Hadi aga murdis Kaiserlieni saabumisest saadik oma pead raske keerdküsimusega. Tema koraaniraamatu wahel seisis weel ikka, ja endiselt awamata, see kiri, mille ta korra oli toimetanud kõrwale, et Nora Tjetjenile tema kõrkuse eest kätte maksta. Nüüd ta ei teadnud, mis ta pidi tegema — kas ise hoida kiri alles — kui kaua, seda poiss ei teadnud isegi—, wõi jälle anda kiri dr. Kaiserlieni kätte, kes oli huwitatud Nora Tjetenist ja tema kirjadest. Instinkt ütles talle, et dr. Kaiserlienile Nora Tjetjeni kirjad wõisid olla suure tähtsusega. Ja nii ta õhtuwidewikus poolpimedas trepikojas kõnetaski areldi Kaiserlieni.

„Härra doktor?"

Kaiserlien wastas sõbralikult:

„Achmed, mis on?"

Kaiserlieni lahke olek andis poisile julgust.

„Ma tahtsin teilt küsida, härra doktor, aga palun uskuda, et ma seda ei tee paljastuudi sihimust, kas te tunnete huwi miss Tjetjeni saatuse wastu?"

Kaiserlien taipas, et Achmed kawatses talle mõne tähtsa teate usaldada.

„Muidugi ma tunnen huwi tema saatuse wastu. Olin temaga tuttaw ju kogu selle aja, kui elasin siin."

„Aga teie ei tea, kus ta praegu on?"

„Ei" kostis Kaiserlien imestunult.

„Mul — mul oleks nimelt üks asi miss Tjetjenilt. Sealt wõiksite waheşt leida, kus ta nüüd elab."

„Wõi nii, mis asi see siis on?" päris Kaiserlien uudishimulikult.

„Üks kiri!"

„Kiri miss Tjetjenilt wõi kiri miss Tjetjenile?"

„Üks kiri, mille ta ise kirjutas."

„Kust ta siis teie kätte sai?"

Nüüd oli wäike hädawale paratamatu.

„Mul läks meelest ära kiri postile panna", sõnas Achmed wabanduseks. „Hiljem, kui miss Tjetjen oli juba ära sõitnud, ma märkasin alles, et kiri on weel minu laual."

„Andke see kiri siis siia!" ütles Kaiserlien sõbralikult.

Achmed tõi kirja. Tal oli niisugune tundmus seejuures, nagu oleks raske koorem südamelt langenud.

Kaiserlien silmitses ümbrikku: „Berliin, nõudmiseni 1784" luges ta — ja huwitus järjest rohkem sellest, kellele Nora Tjetjenil wõis olla kirju saata Berliini nõudmiseni. „Küll ma waatan järele, kas saan kirja weel kohale toimetada", tähendas ta lahkelt ja läks oma tuppa.

„Kallis sündik!" seisis kirjas, „Kallis sündikaat!"

Rohkem ta ei jõudnud lugeda. Koputati. Cinon tuli. Kaiserlieni pani kirja kimbatuses lauale. Ta tundis ennast halwalt teolt tabatud koolipoisina. Cinon näis märkawat seda.

„Ärge laske end ekstitada, Kaiserlien, lugege aga oma kallikese kiri lõpuni."

„Sellega ei ole kiiret", kinnitas Kaiserlien hajameelselt. Ta ei mõtelnud Cinoni juuresolekul kirja lugeda. Mõtted laokil, kuulas ta Cinoni lobisemist. Ta katsus jõuda selgusele, kes oli see „sündik" ja milline „sündikaat" see oli, kellele Nora Tjetjen kirjutas.

Cinon näis saawat aru, et tema külaskäik oli sattunud äärmiselt soowimatule ajale. Ta küsis äkki:

„Muuseas, doktor Kaiserlien, kauaks te weel jääte siia? Mina kawatsen warsti ära sõita. Koduigatsus ei anna enam asu."

Kaiserlien kehitas õlgu.

„Wõib-olla mõneks nädalaks, wõib-olla ka koguni mõneks kuuks. Pagan teab, millal see komisjon, kirewane, tuleb!"

Cinon näppis oma taskukella.

„Teie asemel ma telegrafeeriksin, ja kui te ei saa siduwat wastust, siis sõitke lihtsalt tagasi. Mõtlen homme Lloydi büroosse minna ja laewale pileti osta; waheşt sõidate ühes?"

„Sel ei ole mõtet", kostis Kaiserlien. „Olen majanduslikult nii wähe iseseisew, et ei tohi sarnast tegumoodi enesele lubada."

„Kahju", ütles Cinon. „Olekşin heameelega näinud reisikaaslast."

Wiimaks ta läks.

Kaiserlien wõis kirja lugemist jatkata:

„Kallis sündik! Kallis sündikaat!

Nii-siis — taewale — asi on sedakaugel. Kaiserlien jääb siia weel neljaks nädalaks. See on aga ka kõik, mida suutsin saawutada. Ja seegi oli sooritada, teab taewas, küllalt raske. Tont wõtku neid kalawerega õpetlast. Kuni ta niikaugele sain, pidin panema kõik oma wõimised mängu. Kuid nüüd palun — tõtake! Pane aur peale, sündik. Suwila protsess on minu arwates liialt pikale weninud ja lahutusprotsess samuti. Lahutuseasi peab seega olema nelja nädala kestel põhjalikult lõpetatud, muidu ma ei wastuta millegi eest.

Kuidas muidu käsi käib, kullake? Kirja eest, kallis parun, palju tänu. Muidugi, eks see ole ikka nii, et Sa pead pisut tõrelema suurte kulude üle: aga kui Teie mind poleks siia saatnud, oleks wõinud kogu asi minna nurja. Seda pane tähele, parun. Ja peale-selle anna mulle Spionale; sest tema andis meile teada, et Kaiserlien kawatseb enneaegu saabuda.

See, mis Sa mulle kirjutad professorist ja Rackerist, pole mulle absoluutselt mingi uudis. Ma nägin seda ette, kallis sündik. Jätame nad! Professor oskab nii kütkestawalt kõnelda, ja Racker sama kütkestawalt kuulata. Muuseas — ootan, et professor terwitab mind ilusa mõtteteadusliku kõnega, kui ilmun.

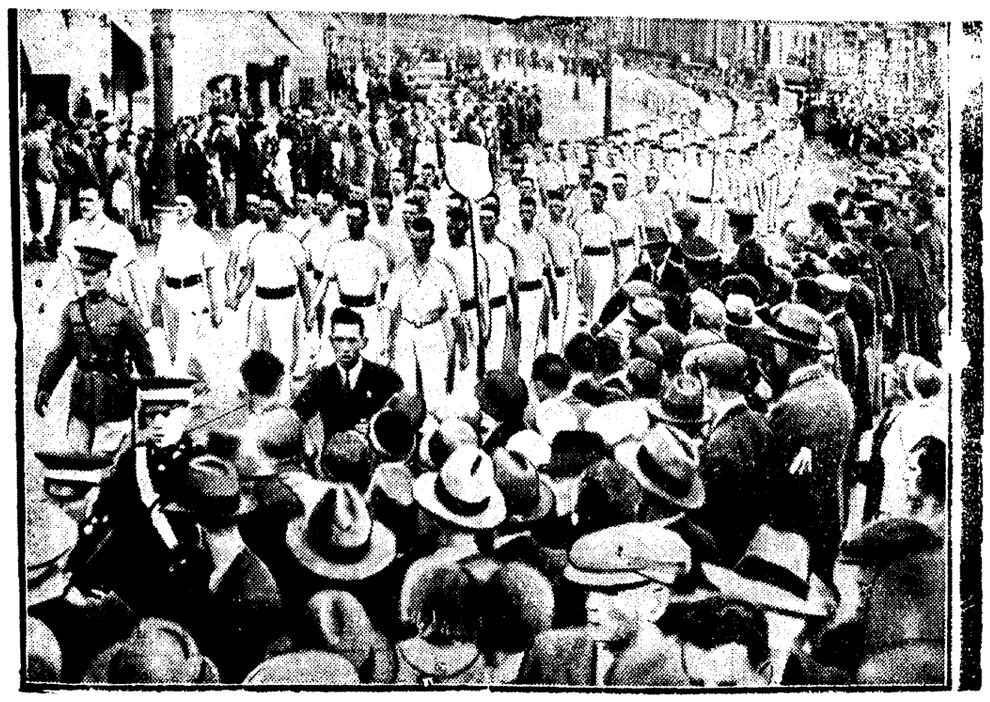
Nii-siis weel kord, sündik, nelja nädala pärast Kaiserlien sõidab ära. Selleks ajaks peab olema liist langenud. Näita, et Sa oled tõesti meie ettewõtte justiitsminister. Ma ise sõidan järdmise laewaga Neapoli, ja kui Sa oled mõistlik poiss, sündik, siis Sa sõidad mulle wastu. Wõime siis mõne mesinädala lõunas weeta. Isegi Edith W. pole midagi selle wastu.

Ootan Teilt kiiret wastust Kairosse nõudmiseni.

Teie

Notje."

Järgneb.

Jiri oliimpia-meeskonna wastuwõtt tagasitulekul Dubliinis.

Hirmunud isapõder jooksis külla.

Marjulistest ja hulkuwatest koertest hirmutatud ning tagaaetud kaheaastane isapõder otsis Zahonje külas inimestelt abi.

Wene külamehed peksid põdra uimaseks.

Möödunud laupäewa õhtupoolikul umbes kella 5—6 wahel jooksis Lilienbachi metsast Zahonje küla karjamaale suur isapõder. Põder oli nähtawasti hirmutatult ja hulkuwatest koertest tagaaetuna suuremaid ringe teinud metsas ja Lilienbachi mõisa wäljadel.

Wäsinud looma piirasid ümber Zahonje küla elanikud ning, silmuses nööri looma kaela ümber wisanud, kiskusid täiesti wäsinud põdra pikali ja peksid metsikult kaigastega looma selgroole ja kaelale.

Juhuslikult möödamineja poolt teatati sündmusest kohe Narwa metsaülemale, kes metsaametnikkudega kohale ruttas, kui piinatud loom weel waewaliselt elumärke awaldas.

Et täieliku jahikaitse all seiswa looma ellujäämiseks mingit lootust ei olnud, siis tapeti loom metsaülema korraldusel ja toodi Narwa metskonna kantselei juure. Pühapäewal põllutööministeeriumi loomaarsti H. Luki poolt toimetatud järelewaatusest selgus, et Zahonje küla juures on kinni püütud kahe aastane isapõder. Surma põhjusena märgib arst lämbumise.

Arwesse wõttes, et põdrad seiswad täieliku jahikaitse all, andis Narwa metsaülem asja juurdlemise esmaspäewal üle Narwa kriminaalpolitseile. Esmaspäewal müüdi enampakkumise teel ära põdra naha ja liha.

N.-Wene — paradiis abielulahutajaile.

Wene „Zagsi“ hea äri wälismaalasist abielulahutajatega.

Pariisi saatkonna juriidiline nõunik soowitas John Emeryle ja miss Wingile sõita Nõuk. Wenesse: abielu sõlmimiseks neil tarwitseks seal kõigest 10—15 minutiks minna Zagsi (perekonnaseisuametisse), siis istuda rongile ja sõita Londoni tagasi — abielupaarina.

See pole ainuke juhtum. Nõuk. Wenes on teatawasti imelihtne saada naisest lahti wõi saada naist — käit Zagsi ja asi korras. Pole tülikat kohtusõimist ega muud „kodanlist wigurdamist“. Seleta lihtsalt Zagsis, et ei lepi wana eluseltsilisega, tahad uut, ja weerandtunni pärast wõidki asuda uue kaasaga mesinädalaid pidama — wana mingu wõi wihast lõhki wõi nutku silmad pimedaks. Paragrahwikonksu pole karta. Nii on Moskwa Zags ka lahutusehimuliste wälismaalaste silmis leidnud hindamist ja kipub kujunema Renault'le ja teistele euroopa ja ameerika „lahutusewabrikutele“ kardetawaks wõistlejaks.

„Wetschernaja Moskwa“ 30. augustist jutustab:

„Tschiili peakonsul Peruus Cezar Alvarez de la Rivera suuri waewu oleks saanud kodumaal lahutada oma abielu. Lahutus oleks läiuud maksma 50.000 dollarit ja suurt kasu poleks olnud selleşt ikkagi. Peakonsul tahtis naida oma naiseõe, hispaanlanna Marta Schmidti, 29 a. wana, kellega tal oli juba 6-aastane laps, kuid Tschiili ja Peruu seadus ei luba seda enne naise surma. Kodanik Cezar Alvarez de la Rivera arwestas, et lahutusereis Nõuk. Wenesse tuleb talle palju odawam kui lahutada oma abielu kodumaal. Peale gi ta wõis seal takistamatult naida naiseõe ja nende wäljaspool abielu sündinud lapsele anda seaduslikud õigused.

4. aprillil Cezar Alvarez de la Rivera sõitis Moskwasse, 5. aprillil Krasnopeesnenski rajooni Zagsis lahutas enese oma naiseşt, 6. aprillil abielus Marta Schmidtiga, 7. aprillil registreeris 6-aastase Marta-Amelia de la Rivera, kes oli sündinud Barcelonas, ja 8. aprillil sõitis perekonnaga Peruusse tagasi.

Moskwa Zagsi wälismaalasteşt klientide kirjas „Wetsch. Moskwa“ teatel on weel keegi Bodiner Schweitsist ja mitmed ameerika madrused.

Kummpall lendas Inglismaalt Saaremaale.

Neil päewil leidis Saaremaal Laimjala walla Kapra küla „Kerdi“ talu peremees A. Ait oma karjamaalt kadakapõõsa külge kinnijäänud kummist õhupalli. Esialgu ei mõistnud peremees imewärgiga midagi peale hakata, kartes isegi ligi minna: mine tea, — on ehk mõni järjekordne ulakus kommunistide poolt ja lõhkeb, kui puutuma läheb.

Pärast kõhklemist päästis A. Ait palli siiski lahti, kusjuures leidis palli küljest papist sedeli ingliskeelse trükitud pealkirjaga. Selle tõlkimisel selgus, et on tegemist mingisuguseks teaduslikuks otstarbeks — nähtawasti õhuwoolude uurimiseks — Inglismaal õhku lastud palliga, ja omanik mr. H. E. Bull, Purton, Wills, Inglismaal — palub sedeli omale postiga tagasi saata, ära tähendades leiukoha.

A. Ait saatiski sedeli tagasi, kuna palli said lapsed omale.

Walge pääsuke.

Kuusnas, Järwamaal, nähti neil päewil lumiwalget pääsukest. Ta seltsis wäga hästi teiste pääsukestega.

Peeterristi elanikud alustawad Waiwara koguduse kohtuprotsessi.

Mõni aeg tagasi kerkis teatawasti Peeterristi elanike seas esile mõte—liituda Waiwara koguduseşt lahku ja asutada endile uus kogudus. Kuid konsistoorium keelas selle kawatsuse teostamise ära.

Nüüd on aga oma koguduse ellukutsumise mõte uuesti liikuma hakanud. Juba ongi Peeterristi koguduse noormaalpõhikiri walminud, mis saadetakse lähemate päewadel siseministeeriumi kinnitamiseks. Kuna aga konsistoorium ei luba Waiwara koguduse õpetajal Peeterristi kirikus jutlustada, siis on tõenäolik, et Peeteristi kogudus läääb üldkirikust wälja.

Ühes uue koguduse asutamise asjaga on päewakorrale kerkinud suurema protsessi alustamine Peeterristi elanike ja Waiwara koguduse wahel. Nimelt tahawad Peeterristi elanikud kohtu teel nõuda Peeterristi kirikut endile, mis tegelikult kuulub Waiwara kogudusele.

Hitler ootab Hindenburgi surma.

Saksa rahwussotsialistide juht Hitler esines Münchenis suure könega, milles tegemist tegi ka president Hindenburgi isikuga.

Hitler ütles: „Minu suur mängupartner Hindenburg on 85 aastat wana ja mina olen 43 aastat wana. Mina tunnen end täitsa terwena. Minuga ei juhtu midagi; mina tunnen selgesti, missuguste suurte ülesannete jaoks saatus mind on määranud. Kui mina 85 aastat wanaks saan, ei ole härra Hindenburgi ammu enam olemas“.

See Hitleri taktitu wäljendus on tekitanud piinliku mulje isegi rahwussotsialistide eneste ridades.

„Deutsche Allgemeine Zeit.“, kes teatawasti suhtub heatahtlikult rahwussotsialistlikule liikumisele, peab wõõrastawaks ja mõistab terawalt hukka Hitleri awaliku tunnistuse, et ta paneb oma wiimase lootuse president Hindenburgi kõrgele wanadusele.

Peks ja juustekitkumine.

Kalur sai oma naise peksmise eest 1 kuu aresti.

N.-Jõesuus elutsewa abielupaari Paawel ja Paraskewa Merkulowite wahelt on joosnud läbi must kass. Alaliste tülide tagatipuks oli, et mees karistas oma naist kaikahoopidega ja juustest rebimisega. Peksmine juhtus läinud aastal 2. oktoobril. Kannataja pool andis asjale seadusliku käigu ja käesolewa aasta kewadel see asi oli harutusel Narwa 1. jsk. rahukohtuniku juures, kus meest karistati 1-kuulise arestiga. Paawel M. ei jäänud aga karistusega rahule ning kaebas edasi. Neil päewil oli see asi Rakwere-Paide rahukogu wäljasõidu istungil Narwas harutusel. Kaebealune seletas pisaraid pühkides, et ta naine olewat südametum inimene maailmas, jätnud talle kaks alaealist last „kaela“ ja joosnud ise ära. Peksmisest ta ei teadwat midagi, sest 2. oktoobri hommikul ta wiibinud merel kalastamas. Sama kinnitasid ka neli tunnistajat, kellest üksteletas, et ta rahukohtuniku juures hirmu pärast kõnelnud kaebealuse kahjuks ebatõtt. See ei parandanud aga asja ning rahukogu kinnitas rahukohtuniku otsuse.

Protokoll märgib eksimusi...

Ühed pekşid kätega, teised keelega. Maria Lõhmus, kelle elukoht Maidla wallas, süüdistab Konstantin Ilini ja Oskar Krausi löömises. — Erra walla elanik Mai Eero awaldas politseile, et Aleksander Kohwer olewat teda peksnud. — Põhjuseta löömises süüdistab Püssi walla elanik Aleksander Uulmann Leopold Alasit. — Kohtla-Järwe põlewkiwikaewanduses elutsew Elli Staak kaebas, et Ida Ollo olewat tema au haawanud sõnadega. — Samuti auhaawamises süüdistab Jõhwi alewi elanikku Marta Martinson samas elutsewat Juuli Tiitsoni.

Õnnetusi kaewandusetööl. Läinud nädala jooksul registreeriti Wirumaa põlewkiwikaewandustes 26 õnnetusjuhtu töölistega, enamikult kõik tühisemad wigastused.

Majaomanikud ja protokoll. Jaanilinnas, Tartu tän. nr. 2 asuwa maja omanik Lõhmus pidas korratult majaraamatut, mispärast ta wõetakse wastutusele. — Jaanilinnas, Uus liin nr. 38 ja 102 elutsewaid majaomanikke ootab karistus majaesise tänawa ja kõnnitee rohtumult pidamise pärast.

Margapuuga müüs õunu. Narwalane Grigori Tihonow wõetakse wastutusele tembeldamata margapuuga õunte müümise pärast.

Pisiekşimust. Jõhwi alewi elanikule Aksel Tartesile tehti protokoll loata autojuhtimise pärast. — Jganenud loaga pidasid laskeriista Kohtla walla elanik August Näis ja Jõhwi alewis elutsew Peeter Lellep. Koguni loata pidas laskeriista narwalane Oskar Wahtra. — Jganenud peatuslubadega elasid Kohtla wallas elutsew Aleksei Jefimow, Wladimir Timofejew, elukoht Püssi wallas, Kiwiõli põlewkiwikaewanduse elanik Andrei Filippow ja narwalane Sergei Semeşnikow. — Joobnult toimetati awalikust kohast arestimajja Jõhwi alewis elutsewad Ewgeni Tominin ja Woldemar Aru. — Narwas mürgeldas wiinastunult awalikus kohas Otto Saareke.

Üks mees ja kolm protokolli. Narwalasele Georg Punaginile, kes politsei andmetel kindla elukohata, oli laupäew õnnetuks päewaks; ta sai ühe ropsuga terwelt kolm protokolli. Wiinastunult ta ilmus awalikku kohta, rikkus rahu ja sõimas Kiriku tän. nr. 20 elutsewat Paul Mühleni. Pokri panemisel selgusisikutunnistust kontrollides weel, et G. Punagin on juba pikemat aega elanud iganenud peatusloaga.

Tüdruk wõi poiss?

P.-Ameerikas peeti neil päewil eugenistide rahwuswahelist kongressi. Seal kõneles Hollandi bioloog Sanders aine üle, kas on wõimalik mõjutada lapse sugu enne sündimist. Toetudes Saksa professori Unterbergi uurimustele, Hollandi teadusmees tõendas, et ema toitlus ja dieet wõib muuta embrioni, loode arengut wanematele soowitawas suunas: teatud määral piimahappe tarwitamine raseduse ajal toob tütre, kuna aga söötides sooda tarwitamine mõjutab poisi sündimist. Muidugi peab arst määrama toitude koosseisu ning piima ja sooda hulga.

Jaamatrepilt kadusid ahwenad.

Mustwee alewi elanik Grigori Mikulinilt warastati ööl wastu 10. skp. Sonda raudteejaama trepilt korw ahwenakaladega 20 kg. raskuses, 5 kr. wäärtuses, sel ajal, kui ta ise wiibis jaama einelauas.

Kõik loevad „Alutaguse Elu“

3.

Masinlikult luges Katserlien kirja mitu ja mitu korda.

Nora Tjetjen oli siis saadetud kohale selleks, et taewas-teab kuidas oli saadud teada, et ta ei jää kahekş ja poolekş aastaks ära ja et tema enneaegne tagasitulek oleks wõinud sündikaadi plaani nurja ajada. Muide: sündikaat! Iseäralik nimetus ettewõttele, mis teotses kelmustega.

Teist ei olnud siin ütelda, kui et oli häbistaw, et ta oli end Nora Tjetjeni wõrku lasknud tõmmata, et ta meeled olid tugewamad olnud mõistuseşt. Ei olnud kahtlust, et Nora Tjetjeni saawutas, mis ta tahtis. Kui ta poleks lasknud end meelitada neljaks nädalaks puhkusele, siis ta oleks jõudnud koju ajaks, millal küll juba suwemaja oli müüdud, kuid tema wäärtpaberid De-Di-panga seifides wähemalt seifid puutumata.

Nora Tjetjen kuulus kelmide salka, see oli selge. Ja mis puutus teistesse osalistesse, siis oli kirjast näha, et neid oli päris kenakene arw. Sinna kuulus keegi meesisik, kes kandis Sündiku nime. Nähtawasti ettewõtte waimline isa; siis Parun, Professor, ja peale Notje weel Racker, Spiona — ning Edith W.

Edith W. ei wõinud kedagi teist kui Edith Wismuti tähendada. Nii-siis kuulus tema ka salka. See oli julm.

Aga kas ta tõepooleşt kuulus salka? Tõsi, teda mainiti kirjas. Kuid seda tehti ometi teises toonis kui ülejäänud isikute kohta, kellele kirjas tähendati. Professor, Parun, Racker, Spiona — need olid kõik warjunimed. Edith W. nimetati tema kodanlise nimega. Selleşt paistis, nagu ta siiski ei kuuluks kelmide hulka...

Sündikaat koosnes wähemalt kuueşt isikust, kui Edith Wismut sinna ei kuulunud. Kolmeşt meesisikust ja kolmeşt naisisikust. Nora Tjetjen, wõi kuidas ta end ise nimeias: Notja Sündikuga oli üks paar, Professor ja Racker teine, nojah, Parun jäi weel wabaks Spionale ja Spiona Paruntle...

Et kelmide salk wähemalt neljaşt inimeseşt koosnes, seda oleksin juba ammu pidanud oskama sõrmedel lugeda, mõtles Katserlien. Esiteks wale Katserlien, teiseks Stolzenhey, kolmandaks Edith Wismut ja neljandaks naistunnistaja, kes esines Ina Heldti nime all. Et neile neljale kaks weel juure tuli, see ei tähendanud sugugi, et eelmine arwestus ei olnud õige. Nora Tjetjen oli nii-öelda wälisametnik ja Sündik näis ettewõtet juhtiwat ainult kirjutuslaua tagant, ilma et ta selleşt isiklikult oleks osa wõtnud.

Milline oli osade jaotus?

Seda oli raske ütelda.

Kes mängis Katserlieni? Kas Professor wõi Parun? Kes esines Edith Wismuti osas? Kas Racker wõi Spiona?..

Spiona oli salakuulajaks. Seda paljastas kirja sisugi. Spiona oli teatanud, et ta tuleb kodumaale tagasi waremalt kawatsetust. Kuidas see naine wõis teada, millised kawatsused tal Palestiinas olid? Kust ta sai seda teada?...

Äkki kerkis Katserlieni silmade ette Hammer; kuidas see istus oma kirjutuslaua taga ja pilgutas paljutähendawalt oma mustapealisele masinakirjutaja-preilile. Ja talle tuli siis weel meele, kuidas see tüdruk oli widukil silmil keerates teda wahtinud: „Nii-siis ja näed wälja, kallis Katserlien!“

Kas siin ei olnud saladuse ahela puuduw lüli?

Wõimatu oli tegewuseta edasi istuda. Katserlien läks linna ja saatis telegrammi Hammerile. Ühtlasi kuulas ta ka sadamast järele, millal läks järgmine laew kas Triesti wõi Genuasse. Selgus, et üks laew läheb juba õhtul, järgmine ülehomme. Õhtuseşt reisist ei tulnud küll midagi wälja, aga ülehomme wõis juba Hammerilt olla wastus käes.

Hotelli sisseküigu juures terwitas teda Achmed: „Professor palus teid terwitada, härra doktor!“ Kui Katserlien hämmastunult jäi poisikese otsa wahtima, lausus see selgemalt: „Professor Cinon palus teid terwitada; ta otsustas juba täna ära reisida.“

Mis küll professorihärra ütleks, kui ta teaks oma nõbu tegewust?

Samal hetkel oli dr. Katserlieni asi korraga selge, ja ta ei salanud isegi, et oli sellega jälle üsna tublisti hiljaks jäänud. See mees, keda ta oma teel kaks korda nii silmatorkawalt oli kohanud ja kes isegi wäitis, et ta on suguluses Nora Tjetjeniga, ning kes siis äkki jälle põitis ära — kas see ei olnud kolmas puuduw lüli?

Kas ei olnud päewaselge, miks Cinon nii äkki oli ära sõitnud?

Ta tundis Nora Tjetjeni käekirja, ja eile õhtul ta oli awastanud, et Nora Tjetjeni kiri oli Katserlieni käes. Nõnda ta oli pidanud paremaks kiires korras põgeneda, et oma ja teiste Sündikaadi liikmete nahka päästa.

„Sõidan järgmise laewaga“, otsustas Katserlieni, „tulgu Hammerilt misşugune wastus tahes!“

4.

Hammer murdis pead wastuse üle, mida ta pidi telegrafeerima. Katserlienilt oli tulnud järgmine telegramm: „Komisjoni põupidamine tuleb lükata edasi. Tungiwad isiklikud asjad.“ Nii-siis — kui Katserlien Sulfiid-Sündikaadi kulul ei tahtnud mõne nädala muretult weeta, wõis ta ka tulla tagasi. Hammer telegrafeeris wastu: „Komisjoni kokkutulek edasi lükatud. Sündikaat jätab Sulle tegewuses wabad käed.“

Kaks päewa hiljem Katserlien oli juba mereteel ja wiie päewa pärast astus Triestis maale.

Triestis tal läks korda selgitada, et Cinon oli „Grand Hotel'is“ kaks päewa ööbinud; portjee teada Cinoni pakid olid saadetud Berliini.

Nii-siis — Berliini!

Hammer tegi suured silmad, kui ta nägi äkki oma sõpra ilmuwat. Kuid Katserlien pidas rohkem silmas mustajuukselist masinakirjutajapreilit, kes töötas eestoas. Kas ta mitte ei kohkunud pisut, kui nägi teda ootamatult tulewat? Kas oli see rahutu askeldus, mis sundis teda peaaegu iga minuti tagant oma ülemuse juure tulema, et ainult mõnd tühja-tähja küsida, ette kawatsetud?

„Midagi ei ole weel teada, mitte midagi!“ sõnas Katserlien tawalisest waljuma häälega. Rõõmustagu see tüdrak seal weet mõni päew!“ Ainuke, millele wõin olla kindel, on, et keegi Edith Wismut on mängus. See on kõik!“

Järgneb.

Dr. Seipel †.

Austria endine liidukantsler dr. Seipel, kes juba 3 nädalat oli sanatooriumis, suri hiljuti 56 aasta wanaduses.

Dr. Seipel oli Austria silmapaistwamaid riigimehi.

Unustamata ema ja wanaema

LIIS PIHLAU'd

Sündinud: 26. jaan. 1863. a. Surnud: 11. septembril 1932. a.

Mälestawad sügawas leinas **poeg ja minija lastega.**

Matmine Sangaste surnuaial 14. sept. 1932. a.

Kr. Kütt Narwas, Malmi tän. 1. Telefon 224.

M ü ü b:

Tapetit
Seina- ja tahwelpappi
Naelu, igasuguseid
Ukse- ja aknahingesid
Lukkusid
Kruuwisid
Plekki, tsingitud ja raud
Tõrwa ja tõrwapappi
Lakki ja wärwi, maalr. ja tisler.
Pintsleid
Priimuseid ja nende osasid
Email-köögiriistu
Klaas- ja kiwinõusid
Aknaklaasi j. n. e.

Wõistlemata hindadega.

Narva Majaomanike Pank

Annab laenusid majade, kaupade ja wekslite kindlustustel

Võtab raha hoiule ajakohaste protsentidega ja toimetab kõiki muid panga operatsioone.

Narva, Peetri plats 2, telef. 268 (omas majas).

REKLAAM!

millist loeks kogu Narva!

Meie eritellimise peale on kohale jõudnud sügiseseks hooajaks

MÜÜRILEHTEDE

PABER

mitmes erivärvis ja suuruses.

Uudis suurformaat kolmes värvis 72X108.

Seltskondliku ettevõtte, peo, loterii-allegri, kontserdi jne., kordamineku eest hoolitseb kõige paremini

nägus müürileht

vaateakendel ja linna tulpadel. Teie nõudeid rahuldab siin kõige odavamini, kiiremini ja maitsekalt

„PÕHJA EESTI" trükikoda

Narwa linnakooliwalitsus wajab Narwa linna tööstuskoolile metallitööosakonnale masinaehituse alal wähemalt 10 aastase praktikaga

meister-instruktorit

kes oskab töötada masinaehituse ja peenmehaanika alal, tunneb täielikult koonushammasrataste arwestamist, freesimist, töötab treipinkidel, kellel on kogemusi malmi- ja wasewalamises, on olnud meistriks wõi töökoja juhatajaks tehases metallitöö alal ja kes omab oskuse õpetamises.

Soowiawaldused ühes wastawate tunnistuste ja lühikese eluloo kirjeldusega saata Narwa linnakooliwalitsusele hiljemalt 27. septembriks s.a.

KOOLIWALITSUS.

Klaveritunde
annab Tallinna konserwatooriumi lõpetanud
helikunstnik
E. Schütz
Narvas, Rüütli t. nr. 13.
2. korral. Telefon 2-65.
Ülesanda kl. 4—6. p. l.
Wastuwõtmine igal äripäewal kl. 10—1 ja 5—7.
Pühapäewadel kl. 10—11.

Dr. Kress
Sise (kops, süda jne.) laste ja suguhaigused.
Elektri raw. Kab. Diathermia. Sollux. Kõrgustiku-päikene. Narwas, Suur tn. 20.
Telefon 212.

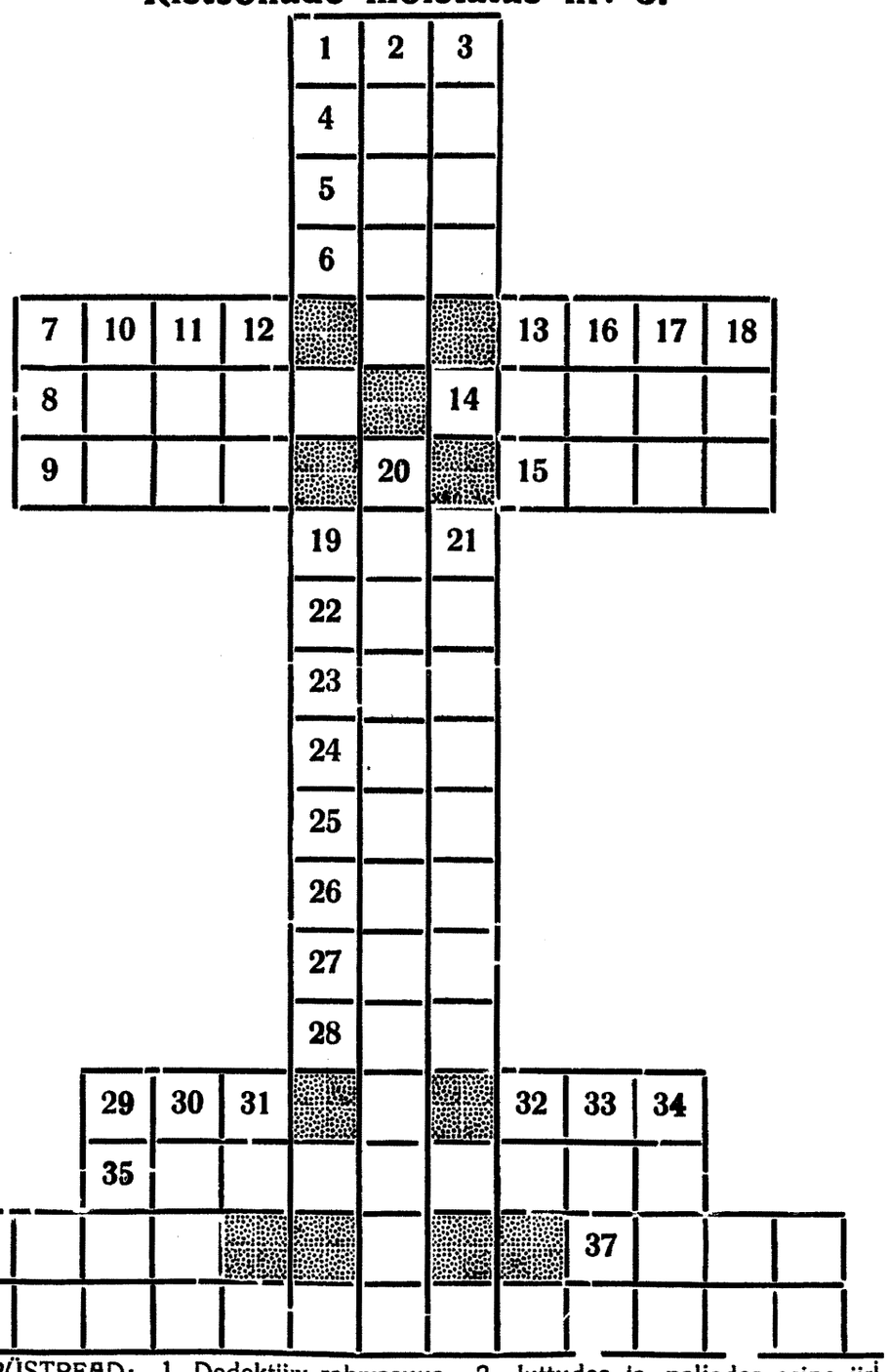
Dr. A. Levitski
Sise- ja närvihaigused.
Elektri rawimise kabinett (kõrgust. päike, diathermia).
Kraavi t. nr. 14.
Telefon 236.
Kõnetunnid **11—1** ja **5—7.**

Elan nüüd **Salme t. nr. 2** (Tuisu maja)
Dr. Ilse Ugam-Põder
Naishaiguste eriarst.
Wastuwõtt kl. ½9—½10 ja kl. 3—5 p. l.
Telefon 312.

Tagasi jõudnud
Dr. K. HOFFMANN
Chirurgia, nina-, kõrva- ja kurguhaigused.
Wastuwõtmine: Kreenholmis ½1—1; ½5—½6.
Telef. 32. Laupäewal wastuwõtmist ei ole.
Linnas: Dr. Kressi korteris, Suur t. 20. Esmaspäewal ja neljapäewal 7—8. Tel. 212

Dr. C. Becker.
Tel. 195.
Erahaigete wastuwõtmine **Kreenholmi haigemajas** iga päew 12—1 ja 5—6
Dr. A. Kressi korteris (Suur t. 20) teisipäew reede 7—8.

Ristsõnade mõistatus nr. 3.

PÜSTREAD: 1. Dedektiiw rahwasuus. 2. Juttudes ja naljades esine iiri nimi. 3. Awar. 7. On igal elawal olewusel. 10. Endine wiigiwanem. 11. Mõtte tööriist. 12. Nõuküsiw sõna. 13. Temal. 16. Terawa otsaga kepp. 17. Tee lahti. 18. Mehe nimi lühidalt 19. Aumehelik. 20. Keemiline töökoda. 21. Saadame tihti. 20. Ära seisa püsti. 30. Alkohol. 31. Karje. 32. Rõõmu karje. 33. Ring. 34. korratult.

PÕIKREAD: 1. Appihüüe merelt. 4. Wana eesti naisterahwa nimi. 5. Koht kus linad leos. 6. Sõude abinõu. 7. Üksiklane. 8. Kes otsib... 9. Mis tegi Laas üle soome lahe minnes. 13. Wiibite öösel. 14. Linn Balti riikides. 15. Ujus üle soome lahe. 19. Suur nõu. 22. Aitamine. 23. Heli saksakeeles. 24. Silmatorkaw. 25. mittn kitsas. 26. Filmitähe eesnim.i. 27. Suur weneaegne pudel. 28. Wäikesed rakukesed. 29. Wäike tera. 32. Lõpp. 35. Ilus, wastupidaw riie. 36. Naisterahwa nimi. 37. On üksinda. 38. Koht kus asub Mexiko.

Jalanõude nägusus, wastupidawus ja odawus on ostjaskonna esimeseks nõudeks.

Kogu Narwa eelistab ainult

G. ANTIPOVI,

Joala tän. 18 asuwas, moodsate jalanõude ärist ostetud kaupa. Suur walik igasugu daamide ja härrade

tänava- ja pallikingi.

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin
Nais-, sugu- ja sisehaigused
Wastuwõtmine äripäewadel kella 11—1 ja 5—7. Narvas, Joala tän. nr. 19, (Sinka m., Juhkentali apteegi kõrwal).

Narwas südalinnas
maja
müüa, kr. 25000.
Aastane sissetulek 3200 kr.
Soow. kirj. slt. „Maja".

Kaitseliidu Narva maleva Vabriku üksikkompanii
loterii wõitude nimekiri.

Pilet.	Võit.	Pilet.	Võit.	Pilet.	Võit.	Pilet.	Võit.	Pilet	Võit.
10	87	537	16	963	49	1440	18	2043	98
69	47	548	36	994	21	1476	54	2048	62
97	100	561	5	1029	38	1494	31	2057	55
125	60	565	95	1045	81	1508	41	2067	32
135	75	593	73	1092	9	1525	8	2081	40
143	50	594	71	1130	44	1528	91	2093	17
164	99	597	82	1153	51	1557	79	2116	12
166	68	619	43	1200	29	1563	22	2206	23
214	83	626	13	1242	77	1567	86	2218	3
268	66	650	39	1244	57	1611	27	2233	97
288	52	691	1	1246	20	1652	7	2262	65
296	25	770	14	1247	26	1657	11	2277	76
343	46	788	45	1248	35	1723	2	2297	78
369	85	790	4	1296	28	1770	53	2308	59
393	56	792	88	1305	10	1808	34	2335	70
429	48	797	37	1323	24	1829	63	2344	42
465	61	827	84	1333	93	1854	6	2457	19
481	80	870	69	1347	96	1877	90	2467	74
517	92	914	89	1358	72	1885	15	2493	64
521	30	951	58	1427	94	1938	67	2500	33

Märkus: Wõidud antakse wälja kompanii ruumes Narwa Linawabrikus igal teisipäewal ja neljapäewal kella 18—20 kuu aja jooksul loosimise päewast arwates. Wõidud, mis selle aja jooksul ei ole wäljawõetud jääwad kompanii kasuks.

Vannut. advokaadi abi
Leonhard Vaher
Wastuwõtmine Narwas, Posti tän. № 64
Kõnetr. 67.

Dr. med.
F. Zur-Mühlen
Naistehaig. ja sünnitusabi.
Vastuvõtmine: teisipäeval, kesknädalal, reedel ja laupäeval kella **3—4.**
Kraavi tän. 14, dr. Levitski korter. Telefon 47.

Dr. W. LEBEDEW
Sugu- ja nahahaigused.
Wastuwõtmine igapäew kella **10—1** ja **4—7.**
Vabaduse t. Nr. 29
Telefon nr. 208.

Aurulaevandus
A. Kotschnew
Narva—Narva-Jõesuu
Aurulaewa sõiduplaan 23. augustist 1932. kuni muutmiseni.

Äripäewadel

Narva-Jõesuust:	Narvast:
kell 6.45 h.	kell 11.40 h.
„ 12.45 p.	„ 3.30 p.
„ 5.10 p.	„ 6.15 õ..

Pühap. ja pühadel

Narva-Jõesuust;	Narvast;
kell 7.30 h.	kell 8.45 h.
„ 10— h.	„ 11.15 p.
„ 4.30 p.	„ 5.40 p.
„ 7.— õ.	„ 8.10 .

SAABUS SÜGISHOOAJAKS

HAMMERPOST № 687.

KÕIGE KOHASEM JA NÄGUSAM KIRJA JA ARVEPABER RUUTUDES NEILE, KES EI OMA KIRJUTUSMASINAT. KAUPMEHED, TÖÖSTURID, KONTORITE JUHATAJAD, KIRI ON TEIE FIRMA SAADIK, ANDES ESIMESE HEA VÕI HALVA MULJE TEIE FIRMAST!

„PÕHJA EESTI" TRÜKIKODA SOOVITAB HAMMERPOST № 687 KIRJAPLOKKE TEIE FIRMA TRÜKITUD NIMETUSEGA.

TUTVUGE KAUBA JA PROOVITÖÖDEGA TRÜKIKOJA KONTORIS, NARVAS, SUUR TÄN. № 1.

ABIKONTOR JÕHVIS TURUPL. № 1.

K-Ü. „Põhja Eesti". trükk 1932

Wastutaw toimetaja Hans Lill Wäljaandja K-Ü „Põhja-Eesti"